

Tiltaksstrategi for bruk av tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket og nærings- og miljøtiltak i skogbruket 2026-2030

Vedtatt 22.10.2025

Innholdsfortegnelse

1	Innledning	3
1.1	Prosess og medvirkning	3
2	Spesielle miljøtiltak i jordbruket	4
2.3	Formål og føringer for bruk av midler.....	4
2.4	Utfordringer i jordbruket.....	4
2.4.2	Avrenning til vann.....	5
2.4.3	Utslipp til luft.....	10
2.4.4	Kulturlandskap	10
2.5	Beskrivelse av SMIL - ordningene	12
2.5.2	Avrenning til vann.....	12
2.5.3	Utslipp til luft.....	15
2.5.4	Biologisk mangfold	15
2.5.5	Friluftsliv og tilgjengelighet	17
2.5.6	Kulturminner og kulturmiljøer	18
2.5.7	Planleggings- og tilretteleggingstiltak:.....	18
2.6	Prioriteringer for perioden 2026-2030	18
2.7	Verdt å vite.....	20
2.7.2	Hvem kan søke?.....	20
2.7.3	Hvordan søke?.....	20
2.7.4	Behandling av søknader	20
2.7.5	Utbetaling av tilskudd	20
3	Nærings- og miljøtiltak i skog.....	21
3.1	Formål og føringer for bruk av midler	21
3.2	Utfordringer.....	22
3.3	Beskrivelse av ordningene	26
3.5.1	NMSK skogkultur.....	26
3.5.2	NMSK vei	27
3.5.3	Prioriteringer for perioden 2026 - 2029.....	28
3.6	Verdt å vite.....	30
3.6.2	Hvem kan søke?.....	30

3.6.3	Hvordan søke?.....	30
3.6.4	Behandling av søknader	30
3.6.5	Utbetaling av tilskudd	31
4	Informasjon.....	31

1 Innledning

Lillestrøm kommune er en stor landbrukskommune med 117 890 dekar jordbruksareal og 231 656 dekar skog. Av kommunens landareal er 25,8 % jordbruksarealer og 50,8 % skogbruksområder (Kilde: Arealressursstatistikk, NIBIO).

I tillegg til å produsere mat og trevirke bidrar landbruksnæringa til miljøgoder knyttet til naturmangfold, kulturlandskap og kulturarv. Samtidig er landbruket en kilde til påvirkning av økosystemer, luft, jord og vann.

Kommunen har vedtatt at utviklingen i Lillestrøm skal bygge på FNs bærekraftsmål. Satsingsområder er blant annet klima og miljø og som sier at Lillestrøm kommune skal omstille til lavutslippssamfunnet, forhindre tap av naturverdier og håndtere klimaendringer.

Kommunen forvalter tilskuddsordningene Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) og nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK) hvor målet er å redusere forurensningen fra jordbruket, fremme natur- og kulturverdiene i jordbrukets kulturlandskap og stimulerer til økt verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivaretatt og videreutviklet.

Bruk av SMIL- og NMSK-midler må sees i sammenheng med kommunens samlede miljøinnsats på landbruksområdet, og vil bidra til å nå kommunens delmål innen nevnte satsingsområde.

Midlene til tilskuddsordningene forhandles fram gjennom Jordbruksavtalen. Statsforvalteren fordeler årlig midler til kommunen etter gitte kriterier.

Kommunen samarbeider med lokale bondelag og skogeierlag og innvilger søknader i samsvar med lokal tiltaksstrategi for bruk av SMIL og NMSK- midler.

1.1 Prosess og medvirkning

I møte 19.03.2025 behandlet Hovedutvalg for miljø og samfunn oppstart av arbeidet med Tiltaksstrategi for bruk av tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket og nærings- og miljøtiltak i skogbruket i Lillestrøm 2026-2030, og fattet følgende vedtak:

«Arbeid med tiltaksstrategi for bruk av tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket og nærings og miljøtiltak i skogbruket 2026-2030 kan starte opp. Strategien utarbeides i samarbeid mellom kommunen og næringsorganisasjonene i landbruket».

1.1.1 Medvirkning

Næringsorganisasjonene hadde innspill til strategien ved oppstart av revideringen. Et foreløpig utkast ble lagt frem for Kontaktutvalg landbruk 22.09.2025.

Tiltaksstrategien er korrigert i samsvar med tilbakemeldinger på møtet.

Tiltaksstrategien ble sluttbehandlet i Hovedutvalg for miljø og samfunn i møte 22.10.2025.

2 Spesielle miljøtiltak i jordbruket

2.1 Formål og føringer for bruk av midler

Formålet med [tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket](#) er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Ordningen skal gi en målrettet innsats med utgangspunkt i lokale utfordringer, målsettinger og behov.

[Regionalt miljøprogram for jordbruket i Oslo og Viken 2023-2026](#) kapittel 8 gir føringer for bruk av SMIL - midlene. For å få en helhetlig satsing på miljøtiltak lokalt skal tiltaksstrategi for bruk av SMIL-midler og regionalt miljøprogram (RMP) ses i sammenheng, ved at RMP gjennom tilskudd til årlig skjøtsel og vedlikehold følger opp SMIL-tilskudd til investeringer innvilget av kommunen.

[Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv](#) beskriver tilstand og påvirkninger i fjorden. I tillegg beskriver den nødvendige tiltak for å nå planens målsetninger.

Tilskuddsrammen til SMIL- ordningen fordeles av Statsforvalteren i henhold til en 60/20/20 fordeling. 60 % av tilskuddsmidlene fordeles etter faste kriterier (jordbruksareal, planert areal/hydratekniske utfordringer), 20 % av midlene fordeles på bakgrunn av miljøutfordringer og 20 % til aktivitet/måloppnåelse og innmeldte behov.

2.2 Utfordringer i jordbruket

Jordbruket påvirker miljøet på flere måter. De største utfordringene er knyttet til utslipp til vann og luft. Endringer i driftsformer kan påvirke biologisk mangfold i negativ retning for eksempel ved gjengroing av beitelandskap.

2.2.1 Avrenning til vann

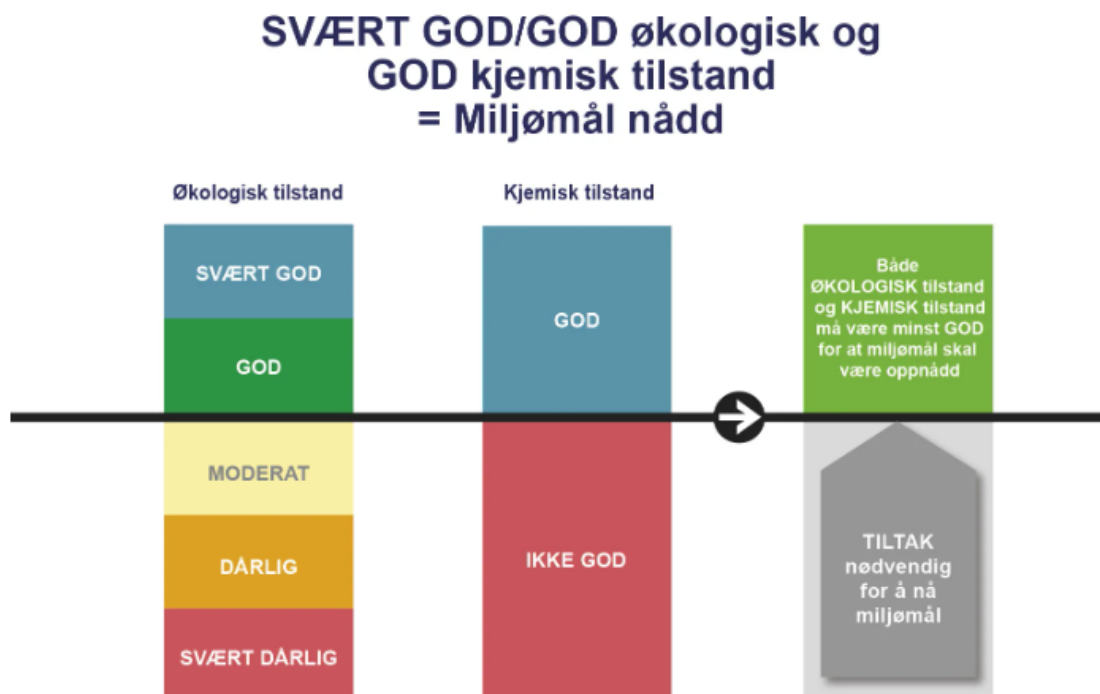
En stor andel av jordbruksarealet i Lillestrøm, ca. 36 000 dekar (34 % av den fulldyrka jorda) ble bakkeplanert eller delvis bakkeplanert på 1960, 70- og 80-tallet (Kilde: [Jordsmonnstatistikk, NIBIO](#)). Størstedelen av dette arealet brukes til kornproduksjon.

Deler av de hydrotekniske anleggene som ble etablert i forbindelse med planeringen, har behov for vedlikehold og utbedringer. Dette, kombinert med endringer i klima som vil gi mer nedbør, kortere snøsesong og endret flommønster, gjør behovet for tiltak stort.

Avrenning fra jordbruket påvirker den økologiske tilstanden i vann ved tilførsler av jordpartikler, næringsstoffer og organisk materiale. Dette kan bidra til negative miljøvirkninger som økt algevekst, gjengroing og redusert oksygennivå.

Jordbruket er omfattet av miljøkrav knyttet til jordbruksdrift blant annet gjennom vilkår knyttet til utbetaling av produksjonstilskudd. Gjennom regionalt miljøtilskudd stimuleres det også til tiltak som skal begrense forurensningen. I tillegg ble det fra 01.01.2023 innført [regionale miljøkrav](#) for hele kommunen.

Gjennom EUs vanddirektiv og vannforskriften er Norge forpliktet til å oppnå god økologisk og kjemisk tilstand i vann innen en gitt frist.

Figur 1: Miljøtilstand- og miljømål – klassifisering (Kilde: Vannportalen)

Hovedvassdragene i Lillestrøm er Leira, Nitelva og Glomma med Øyeren.

Kommunen deltar i to vannområder, [Leira/Nitelva](#) og [Øyeren](#) hvor målet er å beskytte og sikre bærekraftig bruk av vannmiljøet. Det ble i 2014 utarbeidet tiltaksanalyser for [Leira/Nitelva](#) og [Øyeren](#). Miljøtilstanden i vassdragene overvåkes ved jevnlig vannprøver. Resultatene legges inn i [Vann-Nett](#).

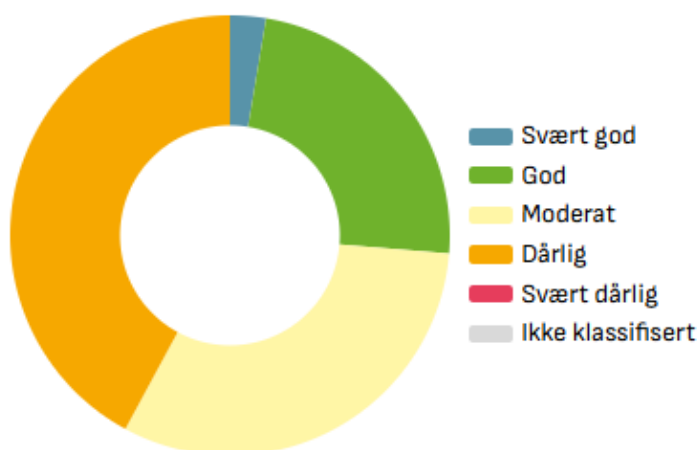
Øyeren

Ifølge Vann-Nett er det 38 vannforekomster i Lillestrøm innenfor nedslagsfeltet til vannområde Øyeren.

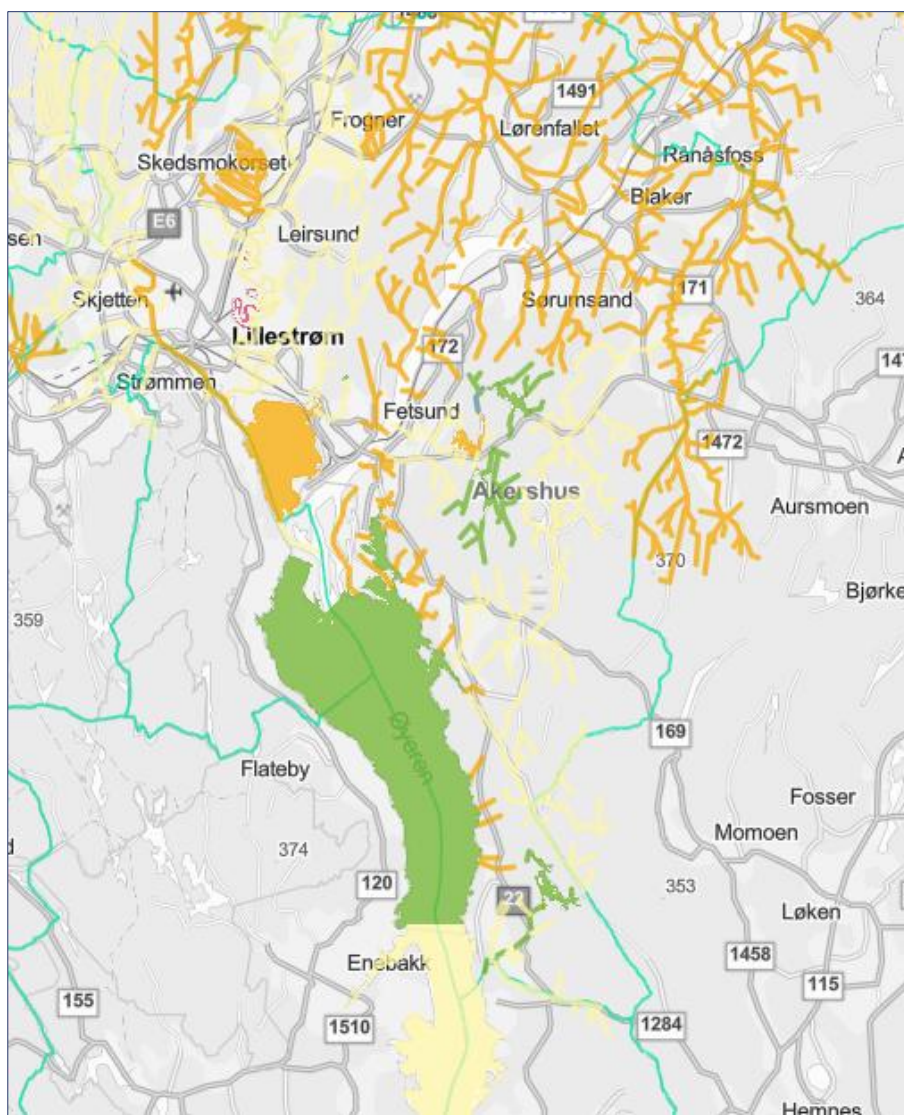
Tabell 1: Samlet økologisk tilstand (Kilde: Vann-Nett)

TILSTAND	ANTALL	PROSENT %
Svært god	1	2,6 %
God	9	23,7 %
Moderat	12	31,6 %
Dårlig	16	42,1 %
Svært dårlig	-	-
Ikke klassifisert	-	-
Alle	38	100 %

Som tabell 1 viser har 74 % av registrerte vannforekomster i kommunen innenfor vannområde Øyeren moderat eller dårlig vannkvalitet, og det er behov for tiltak som reduserer avrenning også fra jordbruket.

Figur 2: Oversikt over økologisk tilstand, overflatevann (Kilde: Vann-Nett)

Figur 3: Kart som viser økologisk tilstand (Kilde: Vann-Nett)

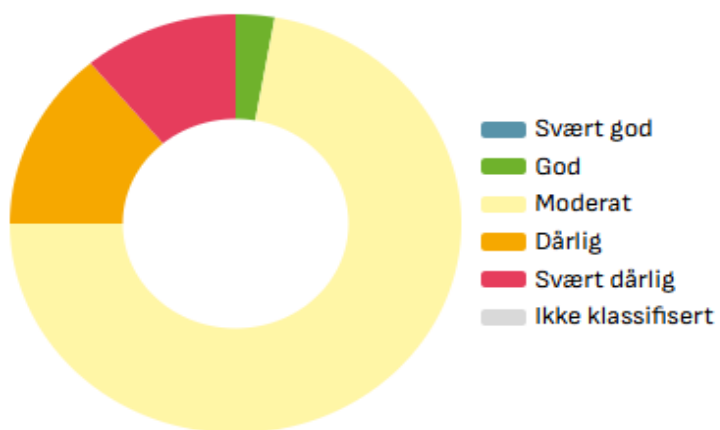
Leira/Nitelva

Ifølge Vann-Nett er det 36 vannforekomster i Lillestrøm innenfor nedslagsfeltet til vannområde Leira-Nitelva.

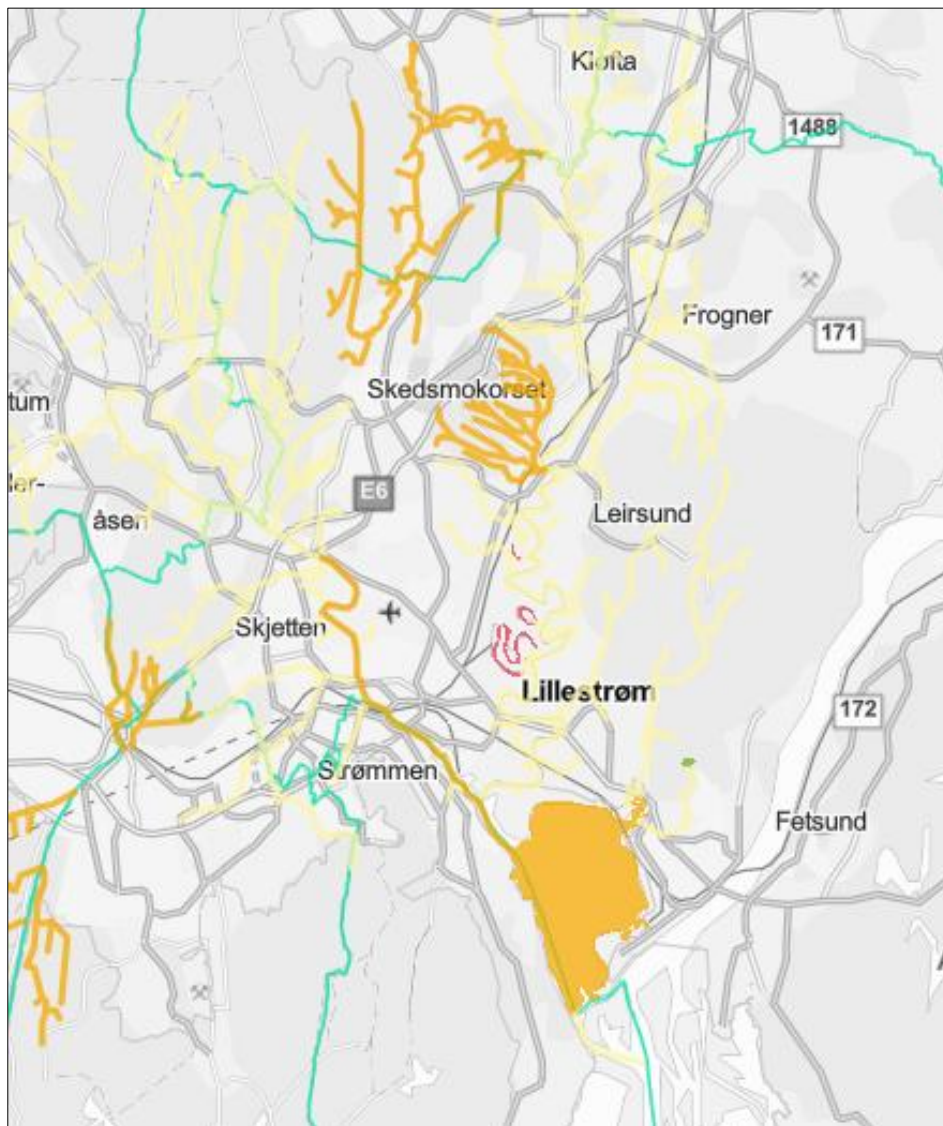
Tabell 2: Samlet økologisk tilstand (Kilde: Vann-Nett)

TILSTAND	ANTALL	PROSENT %
Svært god	–	–
God	1	2,8 %
Moderat	26	72,2 %
Dårlig	5	13,9 %
Svært dårlig	4	11,1 %
Ikke klassifisert	–	–
Alle	36	100 %

Som tabell 2 viser har 25 % av registrerte vannforekomster i kommunen innenfor vannområdet Leira-Nitelva moderat eller dårlig vannkvalitet, og det er behov for tiltak som reduserer avrenning også fra jordbruket.

Figur 4: Kart som viser økologisk tilstand i vannforekomstene (Kilde: Vann-Nett)

Figur 5: Oversikt over økologisk tilstand, overflatevann (Kilde: Vann-Nett)

2.2.2 Utslipp til luft

[Landbrukets klimaplan 2021-2030](#) ble revidert i 2024. Planen viser hvordan et samlet jordbruk i perioden 2021-2030 skal nå målet om å kutte klimagassutslipp og øke opptaket av karbon i jord. Flere av virkemidlene ligger utenfor mulige prioriteringer for bruk av SMIL-midler. Tiltak som bidrar til bedre vekstbetingelser og tiltak for å binde karbon i jorda vil imidlertid bidra til å nå målene innenfor satsingsområde 4 (fremtidsrettet agronomi) og 8 (jorda som karbonlager og arealbruk).

I [rapport M-3015/2025](#) fra Miljødirektoratet framgår det at tilskudd til etablering av tett toppdekke på gjødsellager og etablering av kantsoner langs vassdrag er de SMIL-ordningene det er mest relevant å beregne klimaeffekten av. Begge tiltakene kan gi betydelig klimaeffekt på den enkelte gård. Det totale omfanget av søknader er imidlertid lavt, og det er derfor ikke beregnet nasjonal klimaeffekt av tiltaket.

[Klimastrategi for Lillestrøm kommune](#), vedtatt 16.06.2021 peker på at kommunen kan bidra til miljø- og klimavennlig landbruksproduksjon gjennom aktiv forvaltning av landbrukets virkemidler, blant annet gjennom jordvern og bærekraftig skogbruk. Dette er tiltak som kommer i tillegg til SMIL-ordningen.

2.2.3 Kulturlandskap

Biologisk mangfold og gammel kulturmark

Biologisk mangfold er under press som følge av arealendringer og endra driftsformer i landbruket.

[Norsk rødliste for arter 2021](#) gir en oversikt over arter som har risiko for å dø ut i Norge. Av disse er 720 arter med status kritisk eller sterkt truet, og 1 460 arter med status sårbare eller nær truet, tilknyttet kulturlandskapet og andre åpne områder i lavlandet (Kilde: Miljøstatus). Det høye antallet truede arter i kulturlandskapet skyldes at semi-naturlige naturtyper, som er avhengig av tradisjonell skjøtsel, har gått sterkt tilbake de siste 100 årene. I tillegg er dette økosystemet sterkt truet av nedbygging.

Også ravinedaler er verdifulle naturtyper. Mange av ravinene i kommunen er kartlagt, eller under kartlegging, og registreringene ligger i [Naturbase](#). Lillestrøm kommune vedtok i 2020 en [ravineplan](#) som gjelder for arealene i tidligere Skedsmo kommune. I forbindelse med dette arbeidet opprettet kommunen et eget [ravinefond](#), som skal gi støtte til skjøtselstiltak i ravinene. Midlene fra fondet kan kombineres med SMIL-midler for å stimulere til flere skjøtselstiltak. En ravineplan som omfatter hele kommunen, er i oppstartfasen.

Figur 6: Ravine i bruk som beite (Foto: Kim Viggo Weiby).

I rapport [3-2020](#) har Norsk Ornitologisk Forening, på oppdrag for Miljødirektoratet, vurdert aktuelle påvirkningsfaktorer for et utvalg av 14 bakkehekkende fuglearter tilknyttet jordbrukslandskapet, og rangert mulige tiltak som kan bidra til å bedre bestandssituasjonen. I rapporten fremkommer det at åkerrikse, vipe, storspove, svarthalespove, sanglerke og buskskvett er særlig utsatt. Aktuelle SMIL-tiltak kan være å legge til rette for beiting, etablere permanente arealer i eng hvor graset kun slås eller beites etter 15. august, etablere permanente dammer i jordbrukslandskapet eller gjennomføre hensynsfull slått. I samarbeid med Norges Bondelag har BirdLife Norge utarbeidet en [veileder](#) for hvordan de bakkehekkende artene kan ivaretas.

Fremmede invaderende arter er arter som har kommet til et område med menneskelig hjelp og ikke naturlig hører til der (Kilde: Artsdatabanken). Når en fremmed art inntar nye områder kan den skade naturmangfoldet på flere måter ved å endre leveområder, fortrenge arter som finnes naturlig på stedet, være bærer av parasitter og sykdommer eller krysse seg med arter som finnes naturlig på stedet (Kilde: Miljødirektoratet).

Da ny lov om dyrevelferd trådte i kraft 01.01.2010 ble det innført et absolutt forbud mot piggtråd i gjerder satt opp for å regulere dyrs ferdsel. Dette forbudet gjelder både

innmark og utmark. Gammel piggråd utgjør en trussel for både beitedyr og ville dyr. I tillegg er piggråd til ulempe i forbindelse med friluftsliv.

Kulturminner, kulturmiljøer og kulturlandskap

Ifølge kulturminneloven er kulturminner “alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til”. Kulturmiljøer er “områder hvor kulturminner inngår som en del av en større enhet eller sammenheng”.

Kommunedelplan kulturmiljø for Lillestrøm kommune er under utarbeidelse. Planen skal bidra til å tilrettelegge for bevaring av kulturmiljøer i Lillestrøm kommune og inneholder en handlingsdel med tiltak og et register, som viser kommunens kulturminner-, miljøer og landskap.

Mange av bygningene i kommunen er kartlagt gjennom feltarbeid for [SEFRAK-registret](#), som er et landsdekkende register over eldre bygninger og andre kulturminner i Norge. Registrering i SEFRAK gir ikke automatisk vernestatus eller restriksjoner på hva som kan gjøres med bygningen. En del av informasjonen fra registreringen er lagt inn i Matrikkelen.

Kulturmiljø og landskap av nasjonal interesse er en oversikt og et kunnskapsgrunnlag som skal sikre bærekraftig forvaltning av kulturmiljø i byer og tettsteder og i landskap av nasjonal interesse. I Lillestrøm er det registrert tre slike områder: Frogner kirkested, Sørumsletta og Bingsfoss i Glomma – Nordre Øyeren.

Kulturminner, miljøer og landskap er viktig for opplevelse og har en stor verdi som historieformidlere.

2.3 Beskrivelse av SMIL - ordningene

2.3.1 Avrenning til vann

Det kan gis tilskudd til gjennomføring av tiltak som bidrar til å redusere forurensning eller risiko for forurensning fra jordbruket.

Hydrotekniske tiltak

Figur 7: Utbedring av hydrotekniske anlegg (Foto: Anders Egner)

samsvar med veilederen. I de tilfellene der kommunen finner det nødvendig, kan det kreves geoteknisk vurdering. Kostnaden til denne vurderingen kan dekkes med 100 % tilskudd.

Det kan gis tilskudd til reparasjon eller utskifting av eksisterende rør og kummer og sikring av innløp og utløp. Tilskuddet kan gis til tiltak på fulldyrka jord og innmarksbeite.

Ved omfattende og kostbare tiltak kan kommunen kreve at tiltaket planlegges av faglig ekspertise.

Store deler av jordbruksarealene i Lillestrøm ligger under marin grense i områder som klassifiseres som aktsomhetsområder for kvikkleireskred. Norges vassdrags- og energidirektorat og Norges geotekniske institutt har utarbeidet en [veiledning ved små inngrep i kvikkleiresoner](#).

Kommunen forutsetter at tiltakene gjennomføres i

Avskjæringsgrøfter

Figur 8: Avskjæringsgrøft (Foto: Anders Egner)

Det kan gis tilskudd til rensk av eksisterende og graving av ny avskjæringsgrøft mellom jordbruksareal og annet areal.

Fangdam/kumdam

For å bremse hastigheten på overflatevannet slik at jord og næringsstoffer sedimenterer, kan det gis tilskudd til etablering av [fangdam](#) og [kumdam](#).

Etablering av fangdam er et søknadspliktig tiltak etter plan- og bygningsloven.

Når fangdammen er etablert må den vedlikeholdes for å beholde renseeffekten. Aktuelle tiltak er rydding langs kantsonen, tiltak som sikrer vanngjennomstrømmingen og tømning ved behov. Årlig vedlikehold av dammen dekkes gjennom regionalt miljøtilskudd. Større vedlikeholdsarbeider og tømning av sedimentasjonskammeret er berettiget SMIL-tilskudd.

For å opprettholde opprinnelig flora og fauna bør utgraving av fangdammen helst skje på høsten, og gjerne ved at halvparten av dammen graves ut av gangen.

I tillegg til å fungere som renseløsninger er dammer i jordbrukslandskapet viktige for det biologiske mangfoldet.

Vegetasjonssoner

Det kan gis tilskudd til etablering av vegetasjonssone langs vassdrag med årssikker vannføring. Sonen må anlegges minst 2 meter fra vassdraget, jf. krav hjemlet i [forskrift om produksjonstilskudd](#) § 4 fjerde ledd.

Sikring av bekkekanter/planeringsskråning

I de tilfellene der etablering av vegetasjonssone ikke er tilstrekkelig, kan det gis tilskudd til sikring av utsatte elveskråninger.

Tiltak i eller i tilknytning til vassdrag kan være søknadspliktige etter [vannressursloven](#) og/eller [lakse- og innlandsfiskeloven](#). Les mer om dette hos [Statsforvalteren](#). Det må også avklares eventuell søknadsplikt etter plan- og bygningsloven.

Erosjonssikring i bekkeløp

For å hindre erosjon i bekken ved stor vannføring, kan det gis tilskudd til naturbasert sikring av bekkeløp.

Gjenåpning av bekkelukkinger

Det kan gis tilskudd til gjenåpning av lukka bekker. Les mer i veilederen [gjenåpning av lukka bekker](#).

Avrenning fra foringsplasser/utekve/talle

Det kan gis tilskudd til fast dekke under foringsplasser og utekve. Tilskudd kan bare gis til utbedring av anlegg knyttet til eksisterende driftsopplegg.

Det kan også gis tilskudd til lagerplasser for fast strøblandet gjødsel.

2.3.2 Utslipp til luft

For å dempe utslipp til luft, særlig av ammoniakk kan det gis tilskudd til tett dekke på gjødselkum.

2.3.3 Biologisk mangfold

Det kan gis tilskudd til gjennomføring av tiltak som ivaretar biologisk mangfold og gammel kulturmark.

Inngjerding av gammel kulturmark

Det kan gis tilskudd til permanent inngjerding av gamle kulturbeiter eller innmarksbeiter. Det gis ikke tilskudd til inngjerding av skog eller fulldyrket areal. Unntak kan gjøres dersom eksempelvis en skogteig deler innmarksbeitet, og den mest kostnadseffektive løsningen er å innlemme skogteigen i inngjerdingen.

Ved søknad om tilskudd på leid areal skal det foreligge skriftlig avtale for leie av arealet. Tilsvarende skal det legges ved skriftlig avtale om leie av beitedyr i de tilfellene der søker ikke har egne beitedyr.

I forbindelse med tiltaket kan det søkes om tilskudd til fjerning av gammel piggråd. Det kan søkes om tilskudd til fjerning av gammel piggråd også i utmark.

Det kan gis tilskudd til system for elektronisk inngjerding av beitedyr. Arealet som skal beites må være registrert som gammel kulturmark, og søknaden skal vise avgrensning av arealet og planlagt varighet av beiteperioden.

Figur 9:: Gråfe på beite på Enebakkneset (Foto: Kim Viggo Weiby)

Trua natur, utvalgte naturtyper og prioriterte arter

Det kan gis tilskudd til tiltak som bidrar til å ta vare på trua natur.

Aktuelle tiltak kan være:

- Skjøtsel av alléer og enkelttrær
- Istandsetting av slåttemark

- Tilpasning av slåttetidspunkt og slåttemønster for å hindre tap av reir og unger av bakkehekkende fuglearter som vipe og åkerrikse
- Istandsetting av eksisterende gårdsdammer

Arter eller areal som er tilskuddsberettiget må være registrert som et objekt i Miljødirektoratets kartportal *Naturbase*. Det gis unntak ved nye, dokumenterte observasjoner av eksempelvis vipe eller åkerrikse.

Fjerning av fremmede skadelig arter

Det kan gis tilskudd til fjerning av fremmede skadelige arter.

Bekjempelsen bør skje i samsvar med råd fra [FAGUS](#) som har utarbeidet faktaark for tiltak mot de ulike artene.

Figur 10: Kjempe-springfrø (Foto: Vannområde Leira-Nitelva)

2.3.4 Friluftsliv og tilgjengelighet

Forskriften åpner for at det kan gis tilskudd til tiltak som tilrettelegger for større tilgjengelighet og opplevelser i landskapet, og som holder verdifulle områder åpne. Tilskudd kan også gis til tiltak for å tilrettelegge ferdselsruter slik at de går utenfor tun og beiteområder.

Tilskudd kan ikke innvilges til turveier i skog og utmark, med mindre dette er nødvendig for å oppnå en sammenhengende trasé.

2.3.5 Kulturminner og kulturmiljøer

Det kan gis tilskudd til ytre vedlikehold av arkitektonisk eller kulturhistorisk viktige bygninger. Det gis ikke tilskudd til freda bygninger.

Restaurering og vedlikehold skal gjennomføres etter prinsipper som legges til grunn av kulturminneforvaltningen. Faglig vurdering og plan for arbeidet skal utarbeides av rådgiver med kulturminnefaglig kompetanse for eksempel [Akershus bygningsvernseater](#). Ta gjerne kontakt med kommunens kulturminnerådgiver.

Ved tiltak som berører gravhauger skal fylkeskommunen kontaktes før tiltaket gjennomføres. [Museene i Akershus \(MiA\)](#) har viktig kompetanse mht. vedlikehold og restaurering mv for private eiere.

2.3.6 Planleggings- og tilretteleggingstiltak:

Det kan gis tilskudd til prosjekter som leder fram til planer for konkrete tiltak, gjerne over et større område.

2.4 Prioriteringer for perioden 2026-2030

I samsvar med føringer gitt i nasjonalt miljøprogram skal bruk av SMIL-midlene prioriteres til områder med de største miljøutfordringene og til tiltak som gir god miljøeffekt. Videre er det i jordbruksavtalen forutsatt at utbedring av hydrotekniske tiltak skal prioriteres i leirjordsområdene.

Tabell 3: Prioritering for perioden 2026-2030

Prioritering	Tiltak	Eksempler på tiltak	Tilskuddssatser
1.	Forurensningstiltak	✓ Reparasjon og utskifting av rør, kummer, innløp og utløp ✓ Sikring av utløp ✓ Etablering og vedlikehold av fangdam/flomdam ✓ Avskjæringsgrøfter mot utmark ✓ Etablering av vegetasjonssone mot vassdrag	Inntil 70 %
	Kulturlandskapstiltak	✓ Inngjerding av gamle kultur- og ravinebeiter ✓ Fjerning av piggtråd i innmark og utmark ✓ Restaurering av gårdsbrønner/dammer	Inntil 70%
	Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter	✓ Geotekniske vurderinger ✓ Fellesprosjekter som skal fremme miljøgoder	Inntil 100 % Inntil 70%

Prioritering	Tiltak	Eksempler på tiltak	Tilskuddssatser
2.	Forurensningstiltak	✓ Sikring av bekkekant/planeringsskråning ✓ Gjenåpning av bekkelukkinger	Inntil 70 %
	Kulturlandskapstiltak	✓ Tiltak for å tilrettelegge for åkerriksa mm ✓ Bekjempelse av fremmede arter ✓ Elektroniske gjerdeløsninger	Inntil 70 % Inntil 50 %
3.	Forurensningstiltak	✓ Tiltak mot avrenning fra utekve/foringsplasser/lagerplasser for fast strøblandet gjødsel ✓ Dekke over eksisterende gjødselkum for blautgjødsel	Inntil 70 %
	Kulturlandskapstiltak	✓ Skjøtsel av gamle alleer/enkelttrær ✓ Restaurering av gravhauger ✓ Skjøtsel av gamle hageanlegg ✓ Restaurering av bygninger	Inntil 70 % Inntil 30 %, maks. kr. 200 000

Møte med Kontaktutvalg landbruk avholdes i perioden januar-februar hvert år. På møtet oppsummerer kommunen forbruk av tilskuddsmidler foregående år. Kommunen ber også om tilbakemelding dersom kontaktutvalget mener at fordeling av midler ikke er i samsvar med vedtatte tiltaksstrategi. Eventuelle endringer tas inn i forvaltningspraksisen for kommende år.

Ved ellers like søknader prioriteres følgende tiltak:

- Tiltak mot forurensning på planerte arealer og på arealer med stor erosjonsrisiko
- Tiltak med stor effekt i forhold til kostnad
- Tiltak i områder kartlagt i Naturbasen (fk viktig beitemark- raviner) prioriteres
- Foretak med egne husdyr prioritere

2.5 Verdt å vite

2.5.1 Hvem kan søke?

Vilkår for å kunne søke om SMIL-tilskudd framgår av [Forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket](#) § 3.

Gjennomføring av SMIL-tiltak på leid areal krever skriftlig godkjenning fra eier. Det innvilges normalt ikke tilskudd til tiltak som allerede er påbegynt eller slutført.

2.5.2 Hvordan søke?

Søknader skal sendes inn [digitalt med innlogging via ID-porten/Altinn](#).

Søknadsfrist: 1. mars. Etter denne datoen behandles søknadene fortløpende så lenge det er tilskuddsmidler igjen.

Søknaden skal inneholde:

- Kostnadsoverslag
- Prosjektbeskrivelse
- Kart
- Gjerne bilder

2.5.3 Behandling av søknader

Kommunen behandler søknaden, skriver vedtaksbrevet og utbetaler tilskuddet gjennom den elektroniske saksbehandlerløsningen Agros. Alle brev som gjelder søknaden, vil bli sendt til søkers innboks i Altinn.

Frist for gjennomføring av tiltaket er 3 år fra tilskuddet ble innvilget, med mindre kommunen har satt en kortere frist. Etter søknad kan kommunen forlenge arbeidsfristen, men ikke ut over 5 år fra tilskuddet ble innvilget.

2.5.4 Utbetaling av tilskudd

Når tiltaket er gjennomført må det sendes inn en utbetalingsanmodning. Nødvendige vedlegg til utbetalingsanmodningen framgår av tilskuddsbrevet.

Før tilskuddet kan utbetales skal kommunen på kontroll.

3 Nærings- og miljøtiltak i skog

3.1 Formål og føringer for bruk av midler

Formålet med [tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket](#) er at det ut fra regionale og lokale prioriteringer blir stimulert til økt verdiskaping i skogbruket, samtidig som miljøverdier knyttet til biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturminner i skogen blir ivarettatt og videreutviklet.

Kommunen kan innvilge tilskudd til følgende formål;

- Skogkultur (§ 4)
- Veibygging (§ 5)
- Miljøtiltak i skog (§ 6)
- Drift med taubane, hest o.a. (§ 7)
- Utdrift av skogsvirke til bioenergi og tilskudd til andre tiltak i skogbruket (§ 8)

I Lillestrøm prioriteres tilskudd til skogkultur og veibygging, og til det enkelte tiltak kan det settes vilkår for utbetaling av tilskudd.

I sitt årlige tildelingsbrev oppfordrer Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus kommunene å følge opp tiltak og målsettinger gitt i gjeldende handlingsplan for skogbruket ([Handlingsplan for skogbruket i Oslo og Viken 2021-2025](#)).

Kommunen får tildelt tilskuddsramme i henhold til produktive skogarealer og historiske data for blant annet hogst. Kommunen har fullmakt til årlig å sette tilskuddssatser i samråd med Statsforvalteren. Med de midlene som er tilgjengelig tilstrebes så høy tilskuddssats som mulig for skogeier. Tilskuddet settes med en prosentvis tilskuddssats, og for tiltak som skogkultur settes i tillegg et maksimalt tilskuddsbeløp pr dekar. Et maksimalt tilskuddsbeløp pr dekar bidrar til å treffe på innvilget tilskudd i forhold til innvilget ramme.

EKSEMPEL

En kommune har et forventet ungskogpleieareal på 1 750 daa og får en tildelt ramme på kr. 350 000. Da er maksimalt tilskuddsbeløp kommunen kan utbetale uten å overskride rammen på:

200 kr/daa

3.2 Utfordringer

I Statsforvalterens *Handlingsplan for skogbruk i Oslo og Viken 2021-2025* står det at det skal legges til rette for økt, bærekraftig hogst og uttak av skogbiomasse, og økt oppbygging av skog gjennom planting, planteforedling og andre skogbrukstiltak, for å møte økt etterspørsel etter råstoff fra skogen. Videre står det at økt aktivitet i skogen skal kombineres med bedre kunnskap om miljøverdier i skog og styrkede miljøhensyn i skogbruket, inkludert hensyn til friluftsliv og folkehelse. Handlingsplanen drar også fram utfordringene som følger med klimaendringer.

Skogen binder store mengder CO₂, og betydelige mengder bindes også i skogbunnen. I tillegg kan alt som lages av fossilt karbon i prinsippet også lages av biomasse. Skogen regnes med det som ett virkemiddel i internasjonal politikk for å løse klimautfordringene.

Samtidig som skogbruket kan bidra positivt i klimasammenheng, er klimaendringene også en utfordring for skogbruket. Et endret klima medfører større risiko både biologisk og økonomisk. Derfor må skogforvaltningen i større grad ta hensyn til hvordan klimaendringene påvirker treslagsvalg, tetthet og driftsmetoder, og hvordan skogen påvirkes av økt fare for brann, flom, erosjon og insektskader.

Skogen er ikke bare tømmerverdier, men også hjem for [30 000](#) forskjellige planter, sopp og dyr. Utfordringen er at flere av dem i dag står på rødlista for arter og kan forsvinne hvis vi ikke tar vare på deres leveområder. [Bærekraftforskriften](#) omtaler hensyn til miljøverdier ved tiltak i skog. Videre er det utformet egne kravpunkt om ivaretagelse av biologisk mangfold i næringens skogsertifiseringssystem, [Norsk PEFC Skogstandard](#). I skogstandarden inngår registrering og kartfesting av nøkkelbiotoper, som enten skal settes av urørt, forvaltes på en måte som ikke forringer forholdene for biologisk mangfold, eller forvaltes på en måte som bedrer forholdene for det biologiske mangfoldet.

Utbyggingspress og en stadig økende befolkning er også utfordrende for skogen og skogbruket. I dag er høyproduktive skogarealer, på linje med dyrket mark, under press for utbyggingsformål. Dagens urbanisering øker behovet for bruk av skogen i folkehelse- og friluftssammenheng. Samtidig som færre har kunnskap om skogbruk som næring. Alt dette innebærer et økt behov for informasjon og holdningsskapende arbeid for å unngå konflikter.

Det må legges til rette for å dempe utfordringene, det vil si sikre; en robust framtidsskog, tilfredsstillende foryngelse og et godt skogsbilveinett.

3.2.1 Robust framtidsskog

I et framtidig villere, våtere og varmere klima er ungskogpleie et viktig tiltak for å sikre en stabil framtidsskog med god kvalitet, optimalisere skogproduksjonen og øke karbonlagringen i trevirke. Ved ungskogpleie konsentreres tilveksten til færre trær, og verdien av det framtidige tømmeret øker. Gevinsten kan tas ut allerede ved tynning.

I skogbruket generelt er det utfordrende å få gjennomført ungskogpleie i stort nok omfang og til rett tid. Også i Lillestrøm kommune er det behov for økt ungskogpleie. I perioden 2020–2024 har gjennomsnittlig årlig ungskogpleie i Lillestrøm vært på 1 662 dekar. En årlig avvirkning i samme periode på i snitt 61 800 m³ og antatt gjennomsnittlig kubikkmasse ved slutthogst på 30 m³ pr dekar, tilsvarer et ungskogpleiebehov på ca. 2 000 dekar.

Dersom ungskogpleie ikke blir utført vil vi få et skogareal med veldig høyt treantall og en stor treandel som ikke bidrar til ønsket kvalitet på virkesproduksjon. Ingen av trærne får særlig grove dimensjoner og bestandet blir ustabilt og sårbart for vind- og snøbrekk. Det vil også gi mye lavere avkastning ved hogst, sammenlignet med bestand som er stelt underveis.

Det er bedre og billigere å gå inn tidlig med tiltak enn å gjøre et sent inngrep. Ungskogpleie bør utføres før fremtidsstammene hemmes og skades, det vil si når trærne er mellom 1 og 4 meter (kilde: [Skogkurs](#)). I tillegg øker lønnsomheten av ungskogpleie med økende bonitet og økende tømmerverdi. Erfaring tilsier at mye av utførte ungskogpleie burde ha vært gjort på et tidligere stadium, også i Lillestrøm. Kommunen ønsker derfor å differensiere tilskuddet, slik at det som utføres til rett tid får mer i tilskudd. Pr i dag finnes ikke et kartgrunnlag («tilskuddskart»/trehøydekart) som kan løse forvaltningens kontrollbehov. Indre Østfold kommune jobber med et [trehøydekart](#) som kan identifisere områder som er aktuelle for ungsogspleie.

Mer skogskader som tørke, snøbrekk, vindfall med påfølgende barkbilleangrep gjør at vi må tenke i retning av mer motstandsdyktig blandingsskog, framfor rene granbestand. Treslagssammensetning kan vi bestemme i foryngelses- og ungskogpleiefasen der vi velger ut framtidstrærne.

Figur 11: Ungskogpleie i Lillestrøm kommuneskog, 2022. (Foto: Alexander Egner.)

3.2.2 Tilfredsstillende foryngelse

Avvirkningsnivået har stadig satt nye rekorder de siste 5-10 årene, og planteaktiviteten har økt deretter. Det er viktig at plantinga fortsetter å holde tritt med avvirkningen, for å opprettholde framtidig høy tilvekst, karbonbinding og kvalitet på skogen. Likevel er det utfordrende å få en rask og god etablering av ny foryngelse etter hogst, også i Lillestrøm. Utfordringer med konkurrerende vegetasjon samt avgang av granplanter som følge av gransnutebilleangrep har gjort markberedning til et aktuelt tiltak også i grandominerte områder.

Markberedning reduserer skader fra snutebiller og konkurrerende vegetasjon i tidlig fase. I tillegg bidrar markberedning til økt plantevekst fordi jordtemperaturen stiger og næringsopptaket bedres. Ved naturlig foryngelse eller såing av skog, bedres spirevilkårene ved markberedning fordi et frø spirer lettere i blottlagt mineraljord enn i humus. Markberedning gjør det lettere å få opp furuforyngelse og dermed unngå treslagsskifte til gran der det er problemer med elgbeiting på furu.

Hvor skal det markberedes?

I områder med *blåbær*-, *bærlyng*- og *lågurtskog*typene, bør det markberedes for å redusere konkurransen fra vegetasjonen. På disse arealene kan det være et veldig stort oppslag av smyle etter hogst. Smyle er en flerårig art i gressfamilien som kan bli 20 – 70 cm høyt og dekker vanligvis hele hogstflater. Det utgjør stor konkurranse mot plantene i et tidlig stadium. På *mark med råhumus* (et lag med dødt, men uomdannet plantemateriale) tykkere enn 3 cm, bør det markberedes slik at planten får tilgang til omdannet humus og næring. I områder utsatt for nattefrost på sommeren, er det nødvendig å markberede. Dette kan være forsinkinger i terrenget eller høyereliggende skog. Det er lavest temperatur nede ved markoverflaten; ved å plante på toppen av omvendt humus får planten en jevnere temperatur gjennom døgnet og kommer opp fra markoverflaten. Dette øker overlevelsen til plantene. (Kilde: [Skogkurs](#)).

Figur 12: Planting i flekkmarkberedt felt, 2024.
(Foto: Eli Tangen Eggum).

3.2.3 Godt skogsbilveinett

Den store utbyggingen av skogsbilveier i Lillestrøm skjedde i perioden mellom 1980 og 1995. Mange av veiene i kommunen holder ikke dagens krav til rasjonelle transportløsninger. Den samlede belastningen på veiene er mye større i dag enn den var da de fleste veiene her ble bygget. Utfordringene på skogsbilveiene dreier seg ofte om dårlig bæreevne, smale svinger, smale partier og mangel på snuplasser. Nå er tømmerbilene større og lengre, og de kjører oftere på veiene når de først kjører der.

Riktig infrastruktur bidrar til et rasjonelt skogbruk, reduserte klimagassutslipp og økt trafiksikkerhet. Behovet for nye skogsbilveier i Lillestrøm er lite, da det er tilfredsstillende dekning. Derimot er det et behov for opprusting av det eksisterende skogsbilveinettet.

SKOGEN OG SKOGBRUKET I LILLESTRØM KOMMUNE

Lillestrøm kommune har totalt 225 562 dekar produktiv skog (49,4 % av totalarealet) og 11 065 dekar uproduktiv skog*. De siste fem årene har Lillestrøm hatt en gjennomsnittlig årlig avvirkning på 61 800 m³ med en årlig brutto snittverdi på kr 29 638 690. I samme periode har gjennomsnittlig årlig nyplanting vært på 240 911 planter, ungskogpleid og markberedt areal på henholdsvis 1 662 dekar og 97 dekar**.

I Lillestrøm, som ellers i fylket balanserer skogbruket mange ulike hensyn; økonomiske, miljømessige og sosiale. Gjennom lovverk, forskrifter og sertifisering ligger slike hensyn som en forutsetning for skogbruket som næringsvirksomhet.

Kilde:

*[Arealbarometer for Lillestrøm, juni 2025](#).

**[Skogfondregnskap og statistikkoppgaver 2020-2024](#), Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus.

3.3 Beskrivelse av ordningene

3.3.1 NMSK skogkultur

Ungskogpleie

Det gis tilskudd til ungskogpleie i hogstklasse 2 med følgende vilkår:

1. Maks middelhøyde etter tiltak er 10 meter (tilskudd maks 35 %)
2. Rogn, osp og selje (ROS) skal i størst mulig grad spares som beiteplanter for hjortevilt.
3. Lauvtrær prioriteres som utfyllingstrær i bestandet og ellers i kantsoner og fuktdrag. Det skal tilstrebes et minimum lauvinnslag på 10 %.
4. La all vegetasjon som ikke hemmer høydeveksten stå.
5. Høye boniteter skal prioriteres.
6. Det skal tas hensyn til landskapspleie ved variasjon i treslag.
7. I etablerte kantsoner skal det normalt ikke utføres ungskogpleie.

Markberedning

Det gis tilskudd til markberedning med følgende vilkår:

1. Tiltaket utføres primært på:
 - a. vegetasjonstypene; blåbær-, bærlyng- og lågurtskogtypene,
 - b. på mark med råhumus tykkere enn 3 cm

- c. eller områder utsatt for nattefrost på sommeren
- 2. Markberedning skal fortrinnsvis foretas som flekkmarkberedning. Innenfor markagrensa er bruk av mekaniserte metoder for markberedning som lager sammenhengende striper eller plogfårer ikke tillatt uten etter særskilt tillatelse fra kommunen.
- 3. Markberedning med tanke på naturlig foryngelse bør planlegges i forhold til frøår for både gran og furu. Gjensetting av frøtrær (furu) og utforming av hogstflater er viktige faktorer for å lykkes. Feltet må være forynget innen fem år. I tilfelle dårlig tilslag skal feltet suppleres.

3.3.2 NMSK vei

Det gis tilskudd til ombygging av eksisterende skogsbilvei samt nybygging av skogsbilvei når dette bidrar til helhetsløsninger som gir grunnlag for utnyttelse av skog- og utmarksressursene.

Det kan bare gis tilskudd til veier som er godkjent etter den til enhver gjeldende forskrift om planlegging og godkjenning av veier til landbruksformål, eller etter plan- og bygningslovens bestemmelser.

Hovedformålet med tilskudd til vei er å bidra til at skogsbilveiene tilfredsstiller dagens krav til tømmerbiler, slik at næringen har effektiv tilgang til ressursene. Tilskuddet kan gå til prosjekter som ombygging av eksisterende veistrekninger og bruer som er tydelige flaskehalser. Det kan også gis tilskudd til nybygging av skogsbilvei. Tiltak som hever standarden og veiklassen opp fra opprinnelig nivå er generelt tilskuddsberettiget. Det er særlig søkelys på rasfare og vannmiljø ved tildeling av midler til veiprosjekter.

Alle veiprosjekter må følge [Forskrift om planlegging og godkjenning av landbruksveier](#) for å være tilskuddsberettiget. Veiene skal bygges i samsvar med gjeldende [Normaler for landbruksveier - med byggebeskrivelse](#) fastsatt av Landbruks- og matdepartementet.

3.3.3 Prioriteringer for perioden 2026 - 2030

Lillestrøm kommune viderefører i all hovedsak de samme prioriterte tiltakene som fra sist gjeldende retningslinjer for søknader om tilskudd.

NMSK skogkultur

Tabell 4: Prioriteringer for perioden 2026 – 2030, NMSK skogkultur

Tiltak	Tilskuddssats	Eiendomsstørrelse	Maks tilskudd
Ungskogpleie: Maks middelhøyde etter tiltak: 10 m	Maks tilskudd 230 kr/daa	Eiendom < 10.000 dekar produktiv skog	35 %
	Maks tilskudd 105 kr/daa	Eiendom > 10.000 dekar produktiv skog	30 %
Markberedning	Maks tilskudd 80 kr/daa		20 %

NMSK vei

Tabell 5: Prioriteringer for perioden 2026 – 2030, NMSK vei

Prioritet	Tiltak	Maks tilskudd
1	Ombygging og nyanlegg av skogsbilvei til veiklasse 3 og 4	40 %
2	Utbedring av flaskehals på skogsbilvei (inkludert ombygging av bruer)	40 %
3	Avkjøringslomme fra offentlig vei (velteplass)	30 %
5	*Bruk av veiplanlegger	3 + 3 %

*Benyttes veiplanlegger til utarbeidelse av byggeplan økes tilskuddssatsen med 3 %. Benyttes sertifisert veiplanlegger (fra SKOGKURS) til oppfølging i byggeprosessen økes tilskuddssatsen med ytterligere 3 %.

Fellestiltak prioriteres.

Det legges også til grunn prioriteringskriterier som; veiens lengde, kvantum i hogstklasse IV og V og antall interessenter i veien. For veier som blir brukt som adkomst av flere eiendommer kreves et operativt veilag med vedtekter og regelmessige årsmøter for å få tilskudd.

Traktorveier gis ikke tilskudd.

Arbeidsfrist for bygging av skogsbilveier settes normalt til tre år for nybygging og to år for opprusting, med mulighet for forlengelse med inntil to år avhengig av omfanget av tiltaket.

All nybygging og opprusting til høyere veiklasse er søknadspliktig etter landbruksveiforskriften. Veiltak skal slutføres i samsvar med byggeplan godkjent av kommunen før anleggsvirksomheten starter. For skogsveier gjelder også vilkår om at tiltaket skal gjennomføres i samsvar med [Normaler for landbruksveier med byggebeskrivelse](#) fastsatt av Landbruks- og matdepartementet.

Veien skal vedlikeholdes i den standard og veiklasse den er bygd i i minst 25 år fram i tid.

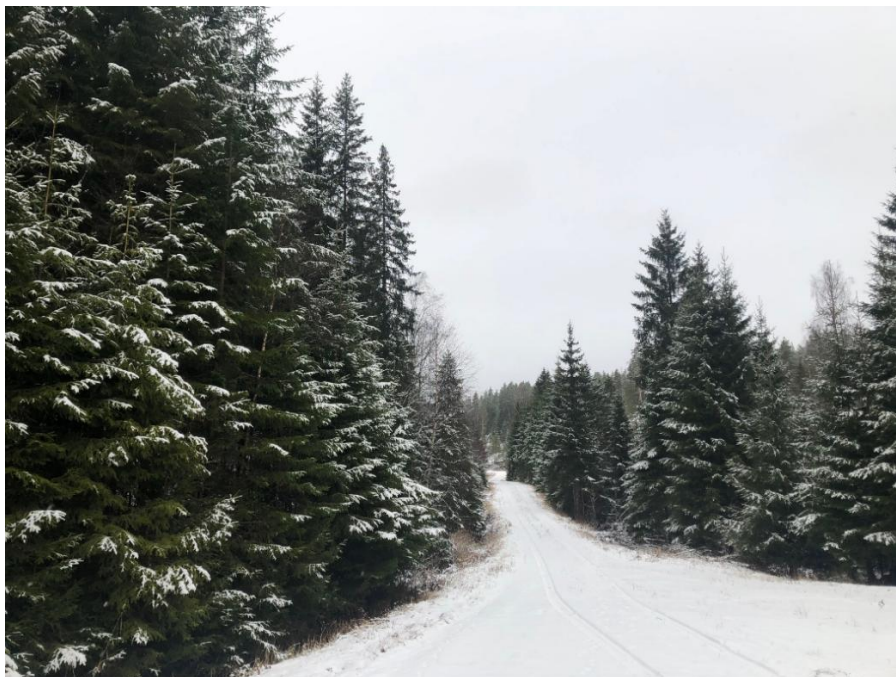
Den til enhver tid gjeldende maksimal kostnad pr løpemeter bygd skogsbilvei vil bli lagt til grunn for tilskudd.

God informasjon om organisering og annet nyttig stoff om planlegging og bygging av skogsvei finnes på [Skogkurs](#).

Ta kontakt med kommunen (postmottak@lillestrom.kommune.no / 66 93 80 00) eller se info på [Landbruksdirektoratet](#) hvis du er usikker på om prosjektet er søknadspliktig, hvordan du søker, lurer på om tiltaket kan utløse tilskudd eller for andre spørsmål om landbruksvei.

Aktuelle skjema finnes her:

- [Søknad om bygging av landbruksvei](#) (LDIR-902)
- [Søknad om tilskudd til vegbygging](#) (LDIR-903)
- [Regnskapssammendrag for skogsveianlegg](#) (LDIR-904)

Figur 13: Vinterlig skogsbilvei i Blaker. (Foto: Eli Tangen Eggum.)

3.4 Verdt å vite

3.4.1 Hvem kan søke?

Tilskudd kan gis alle skogeiere med mer enn 10 dekar produktiv skog. Grensen på 10 dekar kan fravikes hvis søknaden gjelder tiltak i samarbeid mellom flere eiendommer.

3.4.2 Hvordan søke?

Skogkultur

For tilskudd til skogkulturtiltak sendes søknad elektronisk til kommunen via [Skogfondssystemet](#) (Altinn). Alternativt kan det søkes på papirskjema [Utbetaling fra skogfond og søknad om tilskudd til skogkultur](#) (LDIR-909) og sendes kommunen til postmottak@lillestrom.kommune.no.

Søknad om utbetaling av skogfond og tilskudd sendes kommunen snarest mulig etter at arbeidet er utført. Krav om utbetaling fra skogfondet skal sendes kommunen senest innen ett år fra utgangen av det kalenderåret investeringen ble gjort.

Vei

For tilskudd til skogsbilvei benyttes papirskjema [Søknad om tilskudd til vegbygging](#) (LDIR-903), og søknad sendes kommunen til postmottak@lillestrom.kommune.no.

3.4.3 Behandling av søknader

Skogkultur

Søknader behandles fortløpende. For å bli prioritert for tilskudd til skogkultur med årets satser er frist for søknad om tilskudd 15. november. Er det tilskudd igjen, kan det søkes om dette fram til frist for registrering av tiltak rundt 1. desember. Dersom tilskuddsmidlene ikke strekker til, kan tilskuddsbeløpet nedjusteres. Søknader som kommer for sent, vil bli behandlet med neste års tilskuddssatser når disse er fastsatt. Søknad kan sendes senest året etter at arbeidet er utført, men vil da komme inn under de vilkår for tilskudd på det tidspunktet da søknaden behandles.

Vei

Søknadsfrist for tilskudd til bygging av skogsbilvei er 1. mai. Søknader sendt etter 1. mai behandles fortløpende dersom det fortsatt er tilskuddsmidler tilgjengelig. Søknad om tilskudd til skogsbilvei sendes inn sammen med søknad om byggetillatelse eller etter mottatt godkjenning på tiltaket. Tilskudd til skogsbilveier forutsetter godkjent byggetillatelse og at det foreligger en byggeplan som godkjennes av kommunen.

3.4.4 Utbetaling av tilskudd

Tilskudd godskrives skogeiers (søkers) skogfondskonto etterskuddsvis.

Tiltaket det søkes tilskudd for skal være skogfaglig og miljømessig forsvarlig utført og følge [Forskrift om berekraftig skogbruk](#) og [Norsk PEFC Skogstandard](#). Alle krav om utbetaling skal være tilstrekkelig dokumentert, og skogeier har plikt til å legge fram den dokumentasjonen kommunen ber om, samt akseptere de kontrolltiltak kommunen bestemmer.

Om det under forhåndskontroll viser seg at tiltaket ikke er i tråd med gitt vilkår, skal skogeier varsles pr brev/e-post. Skogeier vil bli bedt om en redegjørelse. Om redegjørelsen uteblir, eller det viser seg at tiltaket ikke er gjort ifølge reglene, vil det bare bli utbetalt tilskudd dersom det foreligger dokumentasjon på at tiltaket er rettet opp. Tiltak som det vurderes nødvendig å kontrollere, men er levert så seint at kontroll først kan gjøres året etter, vil bli behandlet etter reglene ved kontrolltidspunkt.

Om det under etterkontroll viser seg at tiltaket ikke er i tråd med gitte vilkår eller arealet blir omdisponert til annet formål enn skogproduksjon innen 5 år, kan tilskuddet kreves tilbakebetalt, helt eller delvis jfr. § 13 i [Forskrift om skogfond o.a.](#)

Vedtak gjort etter disse retningslinjer kan påklages til Statsforvalteren etter forvaltningslovens bestemmelser.

4 Informasjon

Kommunen informerer om Spesielle miljøtiltak i jordbruket og Nærings- og miljøtiltak i skogbruket i informasjonsskrivet Landbruksnytt, som sendes til aktive brukere og eiere av landbrukseiendom. Landbruksnytt legges også ut på kommunens Innbyggerportal. Kommunen informerer om tilskuddsordningene på årsmøter for næringa og andre aktuelle møteplasser.

